

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Zápis z jednání pracovní skupiny pro rozvoj čtenářské gramotnosti a pro rozvoj potenciálu každého žáka

Místní akční plán rozvoje vzdělávání III ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn
CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022498

Místo konání: zasedací místnost MAS Český les

Datum a čas: 26. května 2022, 14:00

Přítomni: dle prezenční listiny – viz příloha zápisu

Zápis:

1. Úvod

- Členové pracovní skupiny byli přivítáni a jednotlivě se představili. Byli seznámeni s projektem Místní akční plán rozvoje vzdělávání III ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn (MAP III) a jeho cíli.

2. Závěry z MAP II – shrnutí, návrhy na zlepšení

- Členům PS byly představeny jednotlivé body ze Závěrečné sebehodnotící zprávy MAP II a závěry, které budou přeneseny do MAP III.
- Členové s návrhy souhlasili a neměli žádné další náměty.

3. Sběr projektových záměrů do Strategického rámce MAP III (SR)

- Investiční aktivity/projektové záměry jsou součástí SR, který je každého půl roku aktualizován.
- SR bude připraven ke schválení ŘV (s platností od 1. 7. 2022) v červnu 2022.
- U škol a organizací, které se do 20. května 2022 nevyjádřili, jsou považovány jejich projektové záměry ve stávajícím SR za aktuální a nebudeme u nich provádět žádné změny.

4. Plán a harmonogram evaluace

- Členům PS byl podrobně představen Plán a harmonogram evaluace MAP III. Cílem je vyhodnocení celého procesu místního akčního plánování ve vzdělávání, který v území probíhal v období 2014 - 2023.
- Budou vypracovány 3 evaluační zprávy (evaluační zpráva 1 – MAP I, evaluační zpráva 2 – MAP II, závěrečná evaluační zpráva – závěry z předchozích dvou zpráv + MAP III).

- Členové PS byli informováni o budoucím konání evaluačních šetření, schválení evaluačních zpráv ŘV a metodách sběru dat ke všem třem evaluačním zprávám.
- Žádný z členů PS neměl k dokumentu námitky, připomínky ani doplnění k nastaveným evaluačním otázkám.

5. Aktualizace Analytické části MAP III – Nové poznatky z existujících strategií

- Účastníkům byly připomenuty části finálního dokumentu Místní akční plán rozvoje vzdělávání III – analytická, strategická a implementační.
- V rámci MAP III je nezbytné zapracovat priority ze strategických dokumentů, jejichž součástí je oblast vzdělávání a školství na daném území. Z těch bude vycházet zejména analytická část MAP III.
- Účastníkům byly představeny jednotlivé zapracované strategie a dokumenty.
- Nikdo z přítomných neměl k dokumentu žádnou připomínku.

6. Informace o stávajícím stavu ČG, MG, ICT a inkluze v území

- Dokument je součástí Analytické části MAP III.
- Informace v něm uvedené vychází z mezinárodních šetření, z národních šetření realizovaných Českou školní inspekcí (ČŠI) a z informací získaných v rámci jednání pracovních skupin.
- Členové se shodli na podobě kapitoly „Čtenářská gramotnost“ následovně:
 - *Členové pracovní skupiny pro rozvoj čtenářské gramotnosti a k rozvoji potenciálu každého žáka uvedli, že se úroveň čtenářské gramotnosti v území značně posouvá. Na základních školách se postupně objevuje zavádění čtenářských dílen jako součást výuky vedle klasických čtenářských lekcí. Žáci zde mají příležitost osvojit si nejen techniku čtení, ale i samotný prožitek ze čtení s následným sdílením. Čtenářské dílny lze využít k výuce literatury, naučit se čtenářským strategiím. Zároveň žáci dostávají prostor pro samostatný výběr literatury i pro individuální tempo čtení. Ideálním stavem je propojení čtenářských dílen se čtenářskou lekcí, kde má žák příležitost získané dovednosti a návyky ze čtenářských lekcí aplikovat do samotného čtenářství. Výhodou je zapojení jednotlivých ZŠ do projektů – šablon, ze kterých školy mohly získat knižní tituly přímo do tříd k žákům, zakládat čtenářské kluby. Žáci si knihy mohou půjčovat, mají je k dispozici o přestávkách i v hodinách a mohou si tak rozšiřovat svá čtenářská teritoria. Dá se říci, že díky dotačním titulům bylo možné nastartovat progresivní růstový trend ve čtenářské gramotnosti. Členové PS potvrzují, že děti v době pandemie ztratily čtenářské návyky. Dřívější plynulejší čtení díky distanční výuce začalo stagnovat. Udržení čtenářské úrovně žáků bylo v době pandemie z velké části na rodičích, což nutně znamená, že se více rozevřely nůžky mezi dětmi, které čtenářské návyky již měly,*

a dětmi, u kterých teprve vznikaly. Obecně lze ale říci, že se žáci na prvním stupni se více zajímají o čtení knih. Čtení knih se stává populárnější i díky youtuberům, kteří točí pořady o knihách na youtube. Většinu žáků zejména na prvním stupni jde dobře motivovat například i díky referátům o přečtené knize, díky kterým s knížkou seznámí ostatní a poradí jim, co mohou číst. Nerozhodným dětem a slabším čtenářům to velmi pomáhá. Zvýšení zájmu o četbu je příkládáno také některým nakladatelstvím (např. Paseka či Argo), která začala hojně vydávat komiksy zpracovávající historická témata či klasická literární díla - jsou tak žákům přístupnější a snáze si k nim najdou cestu. Stále se však na řadě škol objevuje velký problém, jak přesvědčit ke čtení děti se špatným prospěchem či děti z nepodnětného domácího prostředí. Tyto děti (a často bohužel i jejich rodiče) vnímají čtení jako ztrátu času.

V mateřských školách fungují čtenářské koutky, které upevňují čtenářské návyky předškolních dětí. Mateřské školy také docházejí pravidelně do knihoven, které nabízejí stále pestřejší nabídku knih, či využívají tzv. mezigenerační čtení (babička čte dětem, apod.).

Školy na našem území se zapojují do testování úrovně čtenářské gramotnosti v rámci testování Českou školní inspekcí a do testování žáků prostřednictvím SCIO testů. Základní škola Domažlice Komenského byla také zapojena do mezinárodního šetření PIRLS.

Co se týče obecnějšího vnímání úrovně čtenářské gramotnosti, tak je nezbytné zmínit také narůstající trendy moderních „chytrých“ technologií, skrze které děti, ale i dospělí, častěji komunikují pomocí psaní a čtení zpráv. Tyto technologie také přinášejí díky elektronickým formátům klasických knih možnost mít tu svoji rozečtenou knihu stále sebou, a tedy ji číst prakticky kdekoli. Pokrok v oblasti nových technologií může žáky od čtení klasicky psaných knih ale také odradit. Členové pracovní skupiny rovněž uvedli, že se na jejich školách začíná rozvíjet pisatelství (jedná se o první i druhý stupeň ZŠ).

7. Vymezení problémových a prioritních problémových oblastí

- Jedná se o kapitolu z aktualizované analytické části MAP III.
- Členové se shodli na podobě problémových oblastí:
 - *Nízká míra spolupráce škol, knihoven, muzeí atd.*
 - *Neexistence samostatných pracovníků školních knihoven*
 - *Nedostatek organizovaných akcí na sdílení dobré praxe, výměn zkušeností mimo podporované projekty iniciované místními organizacemi*
 - *Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj čtenářské gramotnosti a pregramotnosti*
 - *Nízká časová dotace pro rozvoj čtenářské gramotnosti*

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- *Nedostatečné kompetence žáků třídit a vyhodnocovat nalezené informace pomocí ICT technologií*

Z nich byla členy PS definována prioritní problémová oblast ve znění: „**Nedostatečná podpora rozvoje čtenářské gramotnosti a pregramotnosti**“

8. Aktualizace VIZE do roku 2025

- Členům PS byla představena vize do roku 2025.
- Vychází z Vize zpracované v projektu MAP II.
- Nikdo z členů neměl k dokumentu žádné připomínky.

9. Příští setkání

- Červenec 2022 - distanční formou.

V Domažlicích dne 26. 5. 2022

Jméno a podpis zhotovitele zápisu: Marek Zachariáš

Jméno a podpis ověřovatele zápisu: Ing. Eliška Heidlerová